

De kooi

- Sylvia Vanden Heede

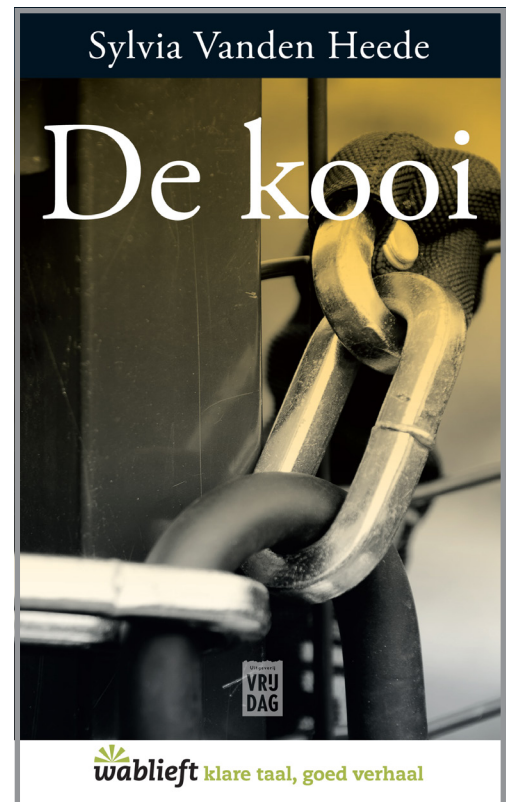
Korte inhoud van het boek

Anita werkt bij de politie.
Ze denkt vaak aan Lize.
Lize is een klein meisje dat verdween.
Zal de politie haar ooit nog vinden?
Dan wordt Tim vermist.
Tim is geen kind meer.
'Heeft hij een vriendin?' vraagt Anita.
De vader van Tim schudt zijn hoofd.
'U begrijpt het niet.
Onze zoon is daar niet mee bezig.'
Zijn vrouw zucht. 'Tim is anders', zegt ze.
'Hij heeft het syndroom van Down.

Inhoudsopgave van het lespakket

Voorlezen	p 2*
Wat is er gebeurd?	p 3 tijdens het lezen
Sfeer in een korte tekst	p 4 Pagina's in boek: 59 – 62 *
Kleurnamen	p 5 Pagina's in boek: 63 -66*
Happy end?	p 6 Pagina's in boek: 115*
Drie verhalen in één boek	p 7 bij het hele boek
Meer spannende verhalen lezen	p 8
Lestips over evalueren	p 8
Bijlagen	p 9 - 10

* Om deze activiteiten te doen in een les, hoef je niet het hele boek te lezen.

Voor wie is dit lespakket?

In alle lespakketten spreken wij over 'cursisten', die les volgen in het volwassenenonderwijs. Toch zijn de meeste lestips ook heel goed bruikbaar voor leerlingen in het secundair onderwijs (OKAN, BuSo, BSO-PAV en vaak ook TSO).

Dit lespakket kan je downloaden via www.wablieft.be. Bij dit lespakket horen ook werkbladen. Die plaatsen we in één worddocument op de website. Op die manier kan elke lesgever de werkbladen aanpassen aan de eigen noden.

Een Wablieft-boek is ook een luisterboek

Een Wablieft-boek is ideaal voor wie niet zo vlot leest of voor wie niet graag leest. Je kan er ook de luistercd bij gebruiken. Dit kan vooraf (om al te horen waar het over gaat), maar ook tijdens of na het lezen. Laat gedurende de lessen je cursisten experimenteren met deze verschillende manieren. Welke vinden ze het leukste?

Introductie

OVER LEZEN IN DE KLAS

Een volledig boek lezen is een grote opgave. Veel cursisten zullen thuis niet de tijd kunnen maken om een boek te lezen. Dus maak je best gebruik van de tijd die je hebt met cursisten. Maak je cursisten warm met stukken tekst. Misschien lezen ze zelf een heel boek, misschien niet. Elk mooi stuk literatuur hebben ze gehad.

Er zijn verschillende manieren om de lezers dit boek te laten 'lezen'. De luistercd is daarbij een grote hulp. Eerst luisteren, dan lezen. Of ook: eerst lezen, dan luisteren. Luisteren en lezen tegelijk. Aarzel niet om de tekst meerdere keren te laten beluisteren of lezen. Werk in elk geval in stukken, zodat de lezers het overzicht niet verliezen.

over voorlezen

Voorlezen is een prettige manier om teksten aan te brengen, voor tieners, volwassen cursisten en senioren.

Maar voorlezen is meer! Luisteren naar een boeiend voorgelezen tekst verhoogt de luisterconcentratie en brengt nieuwe woorden aan. De les beginnen met voorlezen is rust scheppen. Voorlezen tussen twee inspannende opdrachten is een manier om de aandacht weer naar jou en/of naar de les te trekken.

Daarom suggereren we een voorleesfragment. Een fragment dat nieuwsgierig maakt, maar niks verklapt. Een fragment dat ook los van het boek verstaanbaar is.

Een voorleesfragment hoeft geen verwerking. Het mag er zijn op zich. Wie toch graag kort iets doet met de tekst, vindt een paar suggesties.

Voorleesfragment: p 18 – 19

Kort gesprek: wat is het beroep van Anita. Wat is hier aan de hand? Er wordt verwezen naar twee vermisten, wie?

Gesprek: Anita gaat een kop koffie halen. Waarom? Wat doe jij in zo'n situatie?

Voor achtergrondinformatie en meer lestips over voorlezen en genieten van teksten:

'Omdat lezen leuk is! Introductiemap voor lesgevers', hoofdstukken 'voorlezen' en 'vrij lezen'.

Lessuggestie tijdens het lezen

Doelen: meningen, verwachtingen formuleren
informatie halen uit geschreven teksten
nota's maken voor zichzelf

Het verhaal laat lange tijd open wat er gebeurd is, al krijgt de lezer uiteraard suggesties. Laat de cursisten regelmatig nadenken over wat er gebeurd kan zijn met Tim.

Suggestie:

eerste keer: na donderdag 30 maart, 16.55 uur (pagina 18)

tweede keer: na vrijdag 31 maart, 7.15 uur (pagina 55)

derde keer: na vrijdag 31 maart, 11.00 uur (pagina 76)

Dit kan door hen over hun ideeën te laten vertellen in kleine of grote groep. Een andere manier is hen voor zichzelf te laten opschrijven wat ze denken dat er gebeurd is. Bij deze werkvorm kunnen cursisten aan het eind van het verhaal aan elkaar vertellen hoe hun verwachtingen geëvolueerd zijn.

Vertel de cursisten dat er geen foute antwoorden zijn, niemand weet op dat moment immers hoe het afloopt.

Lessuggestie bij hoofdstuk 'vrijdag 31 maart, 7.30 uur' (pagina 59)

Doelen: korte tekst schrijven
sfeer proeven in een tekst
sfeer weergeven in een zelfgeschreven tekst (voor zichzelf of anderen)

1. INSTAPFASE

Stap 1: Lees de eerste zeven regels van dit hoofdstuk. Niet meer.

Stap 2: Gesprek: deze zinnen zijn erg kort. Eigenlijk alleen maar woorden. Vraag de cursisten of ze zich een beeld kunnen vormen van de sfeer.

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 3: Laat de cursisten zelf, in even weinig woorden, een situatie / omgeving / iets wat ze meegemaakt hebben omschrijven. Dat kan in een nota voor zichzelf, maar ook in een mooi opgemaakte tekst.

Als dat te moeilijk is, kan de lesgever foto's aanbieden (zie bijlage 1).

Voor moeizame schrijvers kan je het nog vereenvoudigen. Zij krijgen een paar foto's en een paar teksten, en moeten de teksten (zie bijlage 2) linken aan de foto's (zie bijlage 1).

Stap 3: De cursisten lezen hun eigen tekst voor (of laten hem voorlezen door de begeleider). Als er teksten op papier staan, worden die opgehangen in het lokaal.

evaluatie

Stap 4 (indien mogelijk): De cursisten geven elkaar feedback.

Heb je een beeld van de sfeer?

Welk gevoel heb je bij de tekstjes? Geven ze je een warm gevoel? Een eenzaam gevoel? Bang? Maken ze je nieuwsgierig?

Vraag aan de schrijver: was het je bedoeling om dat gevoel op te wekken? Hoe heb je dat gedaan?

Zijn de zinnen mooi? Welke zin vind je het mooist?

Welk tekstje heeft het minst aantal woorden? Begrijp je nog waarover dat gaat?

Welk is de langste zin? Kan je die korter maken? Hoe?

(Tip: eventueel kan je hier stilstaan bij zelfstandige naamwoorden, lidwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en werkwoorden.)

Stap 5 (indien de cursisten met foto's werkten): Hoe omschrijven verschillende cursisten dezelfde foto?

Lessuggestie bij hoofdstuk 'vrijdag 31 maart, 8.00 uur' (pagina 63)

Doelen: woordenschatuitbreiding
mening en gevoelens formuleren
informatie halen uit verschillende bronnen
fantasie, creativiteit

1. INSTAPFASE

Stap 1: Sta stil bij p 63 'De mantel is roomwit en warm.' Roomwit, hoe ziet dat eruit? Anders dan sneeuwwit?

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: De cursisten maken werkblad 1. Ofwel zoeken ze zelf kleurnamen die ze kennen, ofwel bevragen ze Nederlandstaligen, bijvoorbeeld andere cursisten in de pauze. Of als huiswerk, een vertrouwde Nederlandstalige aanspreken. (Voor alfacursisten kan dit een aanleiding voor een gesprek zijn, als de kleurnamen noteren te moeilijk is.)

Stap 3: Gesprek: welke mooie kleurnamen heb je gevonden?

Stap 4: De begeleider brengt kleurkaartjes van verf mee. (Die kan je gratis meenemen in doe-het-zelf-zaken.) De cursisten verzinnen zelf een nieuwe naam voor een paar kleuren. Leg er de nadruk op dat dit een creatieve oefening is, dat er geen goed of fout is.

Stap 5: Gesprek: Welke namen zijn er verzonnen? Herken je de gekozen namen, of zou je een andere kiezen?
inspiratie voor de begeleider: http://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_HTML-kleuren

Lessuggestie bij hoofdstuk 'dinsdag 3 april, 17.30 uur' (pagina 115)

Doelen: mening formuleren
kritisch denken

1. INSTAPFASE

Stap 1: Gesprek: de meeste mensen hebben graag een happy end in een boek. Dat betekent 'een gelukkig einde', het loopt goed af. Heb jij graag een happy end?

Stap 2: Heeft dit boek een happy end? Weet je dat zeker? Wie vindt dit een happy end? Wie twijfelt?

Lessuggestie bij het gehele boek

Doelen: informatie halen uit geschreven teksten
analyseren en structureren

1. INSTAPFASE

Stap 1: Breng ter sprake dat er drie verhaallijnen zijn in het boek, of laat de cursisten zelf de verschillende verhaallijnen eruit halen:

een politieman is vader geworden

Tim is verdwenen

Kim (Lize) en Marie

2. AANBOD- EN OEFENFASE

Stap 2: Vraag de cursisten om het verband te zoeken tussen die verhaallijnen. Ze staan immers niet los van elkaar. Maak een grote schematische voorstelling op het bord.

Stap 3: Wat zou er eigenlijk gebeurd zijn met Kim (Lize) en Marie? Tip: in het Wablieft-boek 'Kind Vermist' kom je het te weten!

evaluatie

Stap 4: Gesprek: Wat vind je ervan dat er drie verhalen in het boek zitten? Dat de schrijver springt van het ene naar het andere verhaal?

De cursisten kunnen werkblad 2 gebruiken als hulpmiddel om hun mening te verwoorden.

Meer spannende verhalen lezen?

Eva is weg, Ruud Meert

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/eva-is-weg/49>

Zusjes, Saskia de Coster

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/zusjes/44>

Liefste kinderen, Bart Vercauteren

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/liefste-kinderen/47>

De roof van de Rechters, Patrick Bernauw

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/de-roof-van-de-rechters/39>

Kind vermist, Sylvia Vanden Heede

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/kind-vermist-/7>

Winnen, Erik Vlamincx

<http://www.wablief.be/boeken/wablief-boeken/winnen-/12>

Lestips over evalueren:

Zie ook: 'Omdat lezen leuk is! Introductiemap voor lesgevers', hoofdstuk 'evalueren'.

Bijlage 1

Bijlage 2

Lawaai.
Muziek en lawaai.
Lichtjes overal.
Mensen overal.
Feest in de stad!

Familie.
Allemaal samen.
Voor de foto.
En voor het feest.

Het is nacht.
Maar de stad is wakker.
De bomen en het water.
De lucht ook.
Boem!
Mooi ...

Donker en koud.
Alles is grijs.
Alleen twee huizen zijn wit.
De stad is nat.

Mensen op straat.
Petten, vlaggen.
Ze roepen.
Ze roepen hard.
Iedereen moet het horen!

Koud.
De straat, de auto's, de huizen.
Alles is koud.
Alles is wit.
Het is winter in de stad.